



Narodna knjižnica „Petar Preradović“
Trg Eugena Kvaternika 11
43 000 Bjelovar
tel/fax: 043 243 624
info@knjiznica-bjelovar.hr
www.knjiznica-bjelovar.hr
OIB: 47706780642

Klasa: 612-04/23-02
Ur. br. 2103/01-12-01-23-22
Bjelovar, 9. lipnja 2023.

NACIONALNA I SVEUČILIŠNA KNJIŽNICA
Kristina Romić, viša knjiž. za šk. knjižnice
BJELOVARSKO-BILOGORSKA ŽUPANIJA
Ured za prosvjetu, kulturu, šport

ANALIZA RADA ŠKOLSKIH KNJIŽNICA BJELOVARSKO-BILOGORSKE ŽUPANIJE U 2022. GODINI

Na području Bjelovarsko-bilogorske županije djeluje:

26 osnovnih škola (od toga dvije za djecu s posebnim potrebama)

13 srednjih škola

2 glazbene škole

2 učenička doma

Ukupno je u 2022. godini mrežu školskih knjižnica činilo 39 školskih knjižnica: 26 knjižnica osnovnih škola, 13 knjižnica srednjih škola.

Dom učenika srednjih škola Bjelovar ima prostor za knjižnicu, ima fond koji je obradila pedagoginja, ali nema knjižničara. Knjižnica nije upisana u Upisnik knjižnica.

Knjižnice Glazbenih škola u Bjelovaru i Daruvaru imaju samo zbirku knjiga, knjige nisu obrađene i nemaju zaposlenog knjižničara. Učenički dom Garešnica djeluje u sastavu Srednje škole „A. Šenoa“, učenici su polaznici te škole i koriste se knjižnicom Škole. Dom nema fond, nema prostor kao ni knjižničara. Knjižnice nisu upisane u Upisnik knjižnica.

Centar „Rudolf Steiner“ u Daruvaru je škola za djecu s posebnim potrebama, imaju zbirku knjiga, ali nemaju prostor kao ni knjižničara. Knjižnica nije upisana u Upisnik knjižnica.

U školskoj godini 2021./2022. osnovne škole imale su 73 područne škole, od kojih 3 imaju uređen prostor za knjižnicu. Bibliobusna služba Narodne knjižnice „Petar Preradović“ Bjelovar knjižničnom građom opskrbljuje 30 područnih škola u okolici Bjelovara.

Sljedeća analiza pokazuje rad školskih knjižnica u Bjelovarskoj-bilogorskoj županiji i usporedbu s prethodnom školskom godinom.

A. KNJIŽNICE OSNOVNIH ŠKOLA

U Bjelovarsko-bilogorskoj županiji djeluje 26 knjižnica osnovnih škola te dvije osnovne glazbene škole, jedna u Bjelovaru i druga u Daruvaru. Glazbene škole imaju zbirke knjiga, ali nemaju uređenu knjižnicu. Bjelovarsko-bilogorska županija ima osnivačka prava nad 21 osnovnom školom te na dvije glazbene škole, a Grad Bjelovar na 5 osnovnih škola. Matične škole (26) imaju i područne odjele (ukupno 74 područne škole u Županiji). Tri osnovne škole u svojim područnim školama imaju uređenu knjižnicu u kojoj knjižničar radi tjedno jedan dan: II. osnovna škola Bjelovar, Osnovna škola Đulovac i Osnovna škola „V. Nazor“ Daruvar. Bibliobusna služba Narodne knjižnice „P. Preradović“ knjižničnom građom (lektira, knjige za slobodno čitanje...) opskrbljuje 30 područnih škola u okolici Bjelovara. Nakon analize, podaci su sljedeći:

I. Opći podaci

U Bjelovarsko-bilogorskoj županiji 26 je osnovnih škola koje je tijekom šk. g. 2021./2022. polazilo 8.105 učenika raspoređenih u 566 razredna odjela. Svaka škola je imala vlastitu knjižnicu. Knjižnicom se služilo i 1.213 nastavnika i stručnih suradnika. Sveukupno potencijalnih korisnika bilo je 9.318. U odnosu na prethodnu školsku godinu broj upisanih učenika je manji za oko 100.

	2020./2021.	2021./2022.
Broj knjižnica OŠ	26	26
Broj korisnika	8.335	8.506
Broj posudbi	64.304	64.621
Broj posjeta	104.021	114.236
Fond ukupno	154.664	156.653
Prinova ukupno	2.919	3.380
Prostor knjižnica	2.110 m ²	2.146 m ²
Sredstva za nabavu građe	158.038,05 kn	218.112,21 kn
Ukupan broj knjižničarskih djelatnika	24	24

Tablica 1. Usporedba statističkih podataka u knjižnicama OŠ BBŽ

	do 200 učenika		od 201 do 500 učenika		od 501 do 1000 učenika	
	broj	%	broj	%	broj	%
knjižnice osnovnih škola	12	46,3%	6	23%	8	30,7%

Tablica 2. Knjižnice osnovnih škola BBŽ prema tipu

II. Usluge i korištenje

U školskoj godini 2021./2022. u svih 26 osnovnih škola sveukupno je registriranih 8.506 aktivnih korisnika, od toga aktivnih posuđivača bilo je 6.351 koji su posudili 10.845 svezaka knjiga u knjižnici i 53.776 svezaka knjiga izvan knjižnice, dakle u izvještajnom razdoblju ukupno je posuđeno 64.621 svezaka. Broj posuđenih svezaka veći je samo za 317 ili 0,5 % u usporedbi s prethodnom školskom godinom, odnosno još uvijek nije dosegnuta posudba kakva je bila prije epidemije. Knjižnice je tijekom promatranog razdoblja fizički posjetilo 96.970 korisnika, za 10% više nego prethodne školske godine. Knjižničari su za učenike pripremali knjižnična događanja i edukacijske radionice. Ukupno je zabilježeno 714 programa knjižničnih događanja koje je posjetilo 10.466 posjetitelja. U edukacijama o korištenju knjižnicom i drugim sličnim edukacijama (ukupno 528) sudjelovalo je 7.286 učenika i učitelja. Statistički podaci pokazuju rast od 57% u broju knjižničnih događanja u odnosu na prethodnu školsku godinu i pad od 20% u broju održanih edukacijskih radionica.

III. Fond knjižnica osnovnih škola, prnova u 2022. godini

1. Fond knjižnica osnovnih škola na dan 31. 12. 2022.

U svim školskim knjižnicama na kraju 2022. g. bilo je 152.188 svezaka knjiga, 3.436 jedinica AV građe, 650 jedinica elektroničke građe na prijenosnim medijima, 247 jedinica igrački i didaktičkih igara te 132 jedinice ostale građe. Sve knjižnice imaju pretplatu na časopise za učenike i učitelje, ali ih ne inventariziraju i ne uvezuju godišta pa ovom analizom časopisi nisu obuhvaćeni. Ukupno je u 2022. godini u županiji bilo 16,3 svezaka knjiga po učeniku i nastavniku/stručnom suradniku i u tom segmentu zadovoljen je Standard za školske knjižnice (NN 34/00) koji propisuje 10 svezaka knjiga po učeniku i nastavniku/stručnom suradniku. Međutim, kvantitativnu vrijednost fonda ne prati i kvalitetna jer je knjižna građa u školskim knjižnicama iznimno zastarjela i dotrajala.

2. Prnova u knjižnicama osnovnih škola u 2022. godini

2.a. Nabava knjiga.

Tijekom 2022. godine nabavljeno je u svim knjižnicama osnovnih škola Bjelovarsko-bilogorske županije 3.360 svezaka knjiga.

*Nabava knjiga u 2022. godini po opsegu je veća za 503 sveska u usporedbi s 2021. godinom. Standard za školske knjižnice propisuje godišnju nabavu od 0,5 do 2 knjige godišnje po učeniku, nastavniku i stručnom suradniku. Da bi se zadovoljio minimum standarda od 0,5 sveska knjižnice osnovnih škola bi trebale imati ukupnu godišnju nabavu od 4.663 sveska. Važno je napomenuti kako se ovdje radi o skupnim podacima jer minimum Standarda zadovoljava samo 7 knjižnica osnovnih škola, ili 27%. Od tog broja dvije knjižnice imaju veću nabavu putem poklona, a dvije imaju podjednaku nabavu putem kupnje i poklona. **U konačnici samo 3 knjižnice mogu kreirati vlastitu nabavu putem kupnje koja zadovoljava minimum Standarda za školske knjižnice.***

OSNOVNE ŠKOLE

RB	Škola	Mjesto	BROJ UČENIKA	BROJ NASTAVNIKA	NABAVA u 2022. g.			NABAVA prema Standardu Knjige (0,5 sveska po učeniku /nastavniku)
					Knjige (kupnja)	Knjige (dar)	Ukupno knjige	
1.	I. osnovna škola Bjelovar	BJELOVAR	671	75	227	2	229	373
2.	II. osnovna škola Bjelovar	BJELOVAR	706	64	196	28	224	385
3.	III. osnovna škola Bjelovar	BJELOVAR	649	67	219	6	225	358
4.	IV. osnovna škola Bjelovar	BJELOVAR	801	65	344	47	391	433
5.	V. osnovna škola Bjelovar	BJELOVAR	73	56	52	0	52	65
6.	OŠ Berek	BEREK	65	20	71	10	81	43
7.	OŠ Čazma	ČAZMA	577	61	118	22	140	319
8.	OŠ V. Nazora	DARUVAR	654	88	113	53	166	371
9.	ČOŠ J. A. Komenskoga	DARUVAR	232	44	96	304	400	138
10.	OŠ Dežanovac	DEŽANOVAC	125	27	16	1	17	76

11.	OŠ Đulovac	ĐULOVAC	234	32	172	93	265	133
12.	OŠ Garešnica	GAREŠNICA	569	81	82	16	98	325
13.	OŠ I. N. Jemeršića	GRUBIŠNO POLJE	420	64	85	3	88	242
14.	OŠ S. Kolara	HERCEGOVAC	108	24	27	93	120	66
15.	OŠ Ivanska	IVANSKA	188	34	42	23	65	111
16.	OŠ M. Pereša	KAPELA	192	42	97	4	101	117
17.	ČOŠ J. Ružičke	KONČANICA	105	37	58	49	107	71
18.	OŠ Nova Rača	NOVA RAČA	238	47	30	28	58	143
19.	OŠ Rovišće	ROVIŠĆE	541	64	76	32	108	303
20.	OŠ Sirač	SIRAČ	116	28	65	0	65	72
21.	OŠ Štefanje	ŠTEFANJE	99	22	39	34	73	61
22.	OŠ Trnovitički Popovac	TRNOV. POPOVAC	63	20	62	10	72	42
23.	OŠ Velika Pisanica	VELIKA PISANICA	200	44	30	9	39	122
24.	OŠ Velika Trnovitica	VELIKA TRNOVITICA	87	30	30	6	36	59
25.	OŠ M. Lovraka	VELIKI GRĐEVAC	187	39	39	58	97	113
26.	OŠ Veliko Trojstvo	VELIKO TROJSTVO	205	38	40	3	43	122
	UKUPNO		8105	1213	2426	934	3360	4663

Tablica 3. Usporedba nabave knjižnica osnovnih škola sa Standardom za školske knjižnice

2.b. Nabava novina i časopisa.

Prema statističkim podacima knjižnice osnovnih škola nisu u 2022. godini nabavljale periodiku. Međutim, broj koji se prikazuje u statističkim podacima nije stvaran jer sve školske knjižnice nabavljaju časopise, ali ih ne uvezuju ni inventariziraju pa podaci nisu vidljivi kroz sustav.

2.c. Nabava AV-građe po opsegu je mala, ukupno 10 fizičkih jedinica. Svake godine se smanjuje pa je očito kako je AV-građa i elektronička građa učenicima i učiteljima dostupna i u drugim formatima osim na fizičkim jedinicama (DVD, CD, CD-ROM...).

2.d. Revizija i otpis.

Reviziju u šk. g. 2021./2022. obavile su tri (3) osnovne škole: Osnovna škola Grubišno Polje, Osnovna škola Garešnica i Osnovna škola Štefanje. Sve osnovnoškolske knjižnice ukupno su otpisale 1.716 svezaka knjiga i 146 jedinica AV građe.

IV. Pristup i oprema.

Sveukupno knjižnice su raspolagale s 2.146 m², od toga je površina prostora za korisnike iznosila 1.869 m², odnosno 87% od ukupne površine prostora knjižnica osnovnih škola.

Sve knjižnice su imale 621 sjedeće mjesto u čitaonici. Knjižnice su imale 38 računala za zaposlenike i 74 računala za učenike (korisnike). Knjižnični program METEL imalo je svih 26 knjižnica.

Od 26 knjižnica osnovnih škola 17 (65%) ima puno radno tjedno vrijeme od 40 sati, a 9 (35%) ih ima pola radnog vremena (20 sati tjedno). Prema Standardu još bi tri školske knjižnice trebale imati puno radno vrijeme (ČOŠ Končanica, OŠ Veliki Grđevac i OŠ Velika Pisanica).

V. Proračun i troškovi.

U 2022. godini knjižnice osnovnih škola utrošile su 3.444.431,58 kuna. Najveći troškovi odnosili su se na osobne dohotke stručnih suradnika knjižničara, i to 92,4% od ukupnog iznosa. U odnosu na prethodnu godinu sredstva za nabavu povećana su za 60 tisuća kuna (cca 30%). Knjižnice su imale i ostale troškove, nabava inf. opreme i druge opreme, polica i ostalog namještaja, stolova i stolica... i za to potrošile 32.258,26 kuna. Najmanje sredstava utrošeno je na edukaciju školskih knjižničara, samo 0,2% od ukupnih sredstava.

Godina	Ukupni rashodi za knjižnice OŠ u kn	Troškovi nabave knjižnične građe u kn	Troškovi bruto osobnih dohodaka za knjižnično osoblje u kn	Troškovi edukacije knjižničkog osoblja u kn	Ostali troškovi u kn
2022.	3.444.431,58	218.112,21	3.184.232,51	9.828,60	32.258,26
2021.	3.533.924,47	158.038,05	3.328.526,39	6.832,80	40.527,23

Tablica 4. Usporedba rashoda knjižnica osnovnih škola s prethodnom godinom

Statistički podaci pokazuju rast troškova nabave knjižnične građe i rast troškova za edukaciju knjižničkog osoblja.

Ukupni prihodi za knjižnice osnovnih škola u 2022. godini bilježe blagi rast u odnosu na prethodnu godinu.

Godina	Ukupni prihodi za knjižnice OŠ u kn	Ukupna sredstva MZO	Ukupna sredstva za nabavu građe	Sredstva MZO za nabavu građe	Sredstva osnivača za nabavu građe	Vlastiti prihodi / Ostali izvori
2022.	3.444.431,58	3.280.584,31	218.112,21	94.439,60	54.626,45	69.046,16
2021.	3.533.924,47	3.246.894,04	158.038,05	89.395,67	10.349,85	58.292,53

Tablica 5. Usporedba prihoda knjižnica osnovnih škola s prethodnom godinom

U 2022. godini povećana su ukupna sredstva Ministarstva znanosti i obrazovanja, ali i sredstva za nabavu građe. Ministarstvo izdvaja sredstva za osobni dohodak školskih knjižničara i za opremanje školskih knjižnica obveznom lekturom i stručnom literaturom. Sredstva za nabavu dodjeljuju se temeljem kategorija o broju upisanih učenika. Značajno su veća i sredstva osnivača za nabavu knjižne građe što je iznimno važno s obzirom da knjižnice osnovnih škola BBŽ-a imaju većinom zastarjeli fond.

Knjižnice su još ostvarile vlastite prihode i prihode iz ostalih izvora (pribavljen posebnim dotacijama, npr. donacije, sredstva iz EU fondova i sl.) ili javno-privatnim partnerstvom u proizvodnji/pružanju javnih proizvoda/usluga) koji su u 2022. godini ukupno iznosili 69.046,16 kuna.

Sveukupni prihodi matičnih ustanova (osnovnih škola) u 2022. godini iznosili su 261.593.517,98 kuna.

VI. Osoblje knjižnica

Od 26 stručnih djelatnika 25 ih ima zvanje knjižničara. U knjižnici OŠ Đulovac na određeno je vrijeme zaposlena djelatnica sa završenim studijem povijesti umjetnosti. Upisala je izvanredni diplomski studij bibliotekarstva u Zagrebu. Na puno radno vrijeme zaposleno je 17 stručnih suradnika knjižničara, a na pola radnog vremena zaposleno je 9 stručnih suradnika knjižničara.

Svi knjižničari su bili na stručnom usavršavanju i ukupno su ostvarili 1.456 sati.

B. KNJIŽNICE SREDNJIH ŠKOLA

Redovito godišnje prikupljanje podataka o radu knjižnica srednjih škola u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji provedeno je tijekom siječnja i veljače 2022. U županiji je ukupno 13 srednjih škola koje imaju knjižnicu i uposlenog stručnog suradnika knjižničara. U županiji su i dva doma učenika, jedan od njih (Bjelovar) ima uređenu knjižnicu, ali nema zaposlenog stručnog suradnika knjižničara. Županija ima i dvije srednje glazbene škole (u Bjelovaru i Daruvaru), ali one nemaju vlastitu knjižnicu, samo zbirke knjiga iz glazbe. Osnivačka prava nad srednjim školama ima Bjelovarsko-bilogorska županija. Nakon analize podatci su sljedeći:

I. Opći podatci

Sveukupno je 13 aktivnih knjižnica srednjih škola u BBŽ-u. Sedam ih se nalazi u Bjelovaru, tri u Daruvaru i po jedna u Čazmi, Garešnici i Grubišnom Polju. Sve srednje škole u školskoj godini 2021./2022. polazilo je ukupno 4.207 učenika. Bili su razdijeljeni u 224 razredna odjela. Knjižnicom se služilo i 606 nastavnika/stručna suradnika. U odnosu na prethodnu školsku godinu zabilježeno je povećanje broja upisanih učenika za 4% u srednjim školama BBŽ-a.

	2020./2021.	2021./2022.	
Broj knjižnica SŠ	13	13	
Broj korisnika	5.526	4.948	↓
Broj posudbi	12.246	11.991	↓
Broj posjeta ukupno	24.263	28.776	↑
Fond ukupno	59.664	60.663	↑
Prinova ukupno	1.374	1.078	↓
Prostor knjižnica	1.004 m ²	1.004 m ²	
Sredstva za nabavu građe	112.948,78 kn	98.616,38 kn	↓
Ukupan broj knjižničarskih djelatnika	13	13	

Tablica 6. Usporedba statističkih podataka u knjižnicama SŠ BBŽ

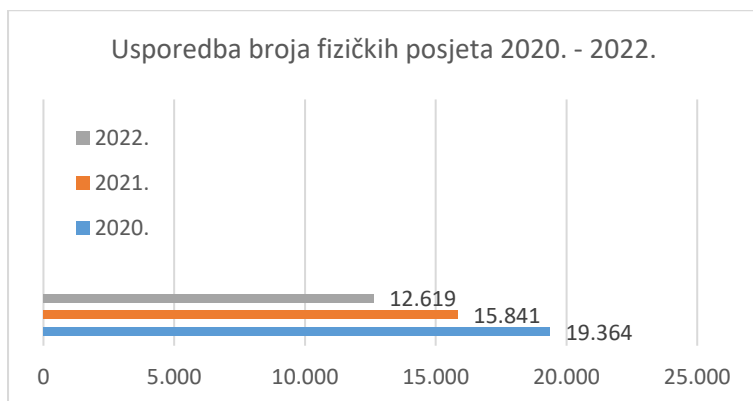
Za razliku od knjižnica osnovnih škola, knjižnice srednjih škola bilježe pad u većini segmenata statističkih podataka u odnosu na prethodnu školsku godinu. Posebno je zabrinjavajuće smanjenje sredstava za nabavu za 12%. Iako je broj upisanih učenika u šk. god. 2021./2022. veći, statistički podaci pokazuju pad broja korisnika knjižnica srednjih škola.

	do 200 učenika		od 201 do 500 učenika	
	broj	%	broj	%
knjižnice srednjih škola	1	8%	12	92%

Tablica 7. Knjižnice srednjih škola BBŽ prema tipu

II. Usluge i korištenje

U školskoj godini 2021./2022. u svih 13 knjižnica srednjih škola registrirano je 4.948 aktivnih korisnika, od toga aktivnih posuđivača bilo je 2.677 koji su posudili 1.137 svezaka knjiga u knjižnici i 10.854 svezaka knjiga izvan knjižnice, dakle u izvještajnom razdoblju ukupno je posuđeno 11.991 svezaka što je za oko 150 svezaka manje u odnosu na prethodnu školsku godinu. Knjižnice je tijekom razmatranog razdoblja fizički posjetilo 12.619 posjetitelja. U odnosu na prethodnu godinu broj fizičkih posjeta manji je za 20%. Promatrajući razdoblje od tri godine vidljiv je trend smanjenja fizičkih posjeta knjižnicama srednjih škola (Graf 1).



Graf 1. Usporedba broja fizičkih posjeta od 2020. do 2022. godine

Ukupno je zabilježeno 146 programa knjižničnih događanja koje je posjetilo 4.712 posjetitelja. U edukacijama o korištenju knjižnicom i drugim sličnim edukacijama (ukupno 269) sudjelovalo je 4.985 učenika i učitelja. Statistički podaci pokazuju rast od 10% u broju knjižničnih događanja i rast od 42% u broju održanih edukacijskih radionica u odnosu na prethodnu školsku godinu.

III. Fond knjižnica srednjih škola, prnova u 2022. godini

1. Fond knjižnica srednjih škola na dan 31. 12. 2022.

U svim školskim knjižnicama na kraju 2022. godine bilo je 59.709 svezaka knjiga i 943 jedinica multimedije. Sve knjižnice srednjih škola imaju pretplatu na časopise za učenike i učitelje, ali ih ne inventariziraju i ne uvezuju godišta pa ovom analizom časopisi nisu obuhvaćeni. Ukupno je u 2022. godini bilo po učeniku i nastavniku/stručnom suradniku 12,4 svezaka knjiga i u tom segmentu zadovoljen je minimum Standarda za školske knjižnice (NN 34/00) koji propisuje 12 svezaka knjiga po učeniku i nastavniku/stručnom suradniku u srednjim školama.

2. Prnova u knjižnicama srednjih škola u 2022. godini

2.a. Nabava knjiga.

Tijekom 2022. godine nabavljeno je u svim knjižnicama srednjih škola Bjelovarsko-bilogorske županije 1.061 svezaka knjiga.

Nabava knjiga u 2022. godini po opsegu je manja za 259 svezaka u usporedbi s 2021. godinom. Standard za školske knjižnice propisuje godišnju nabavu od 0,5 do 2 knjige godišnje po učeniku, nastavniku i stručnom suradniku. Da bi se zadovoljio minimum standarda od 0,5 sveska knjižnice srednjih škola bi trebale imati ukupnu godišnju nabavu od 2.409 svezaka.

Minimum Standarda ne zadovoljava niti jedna knjižnica srednjih škola.

RB	Škola	Mjesto	BROJ UČENIKA	BROJ NASTAVNIKA	NABAVA u 2022.			NABAVA prema Standardima
					Knjige (kupnja)	Knjige (dar)	Ukupno knjige	Knjige (0,5 sveska po učeniku /nastavniku)
1.	Gimnazija Bjelovar	BJELOVAR	456	45	109	37	146	250

2.	Medicinska škola Bjelovar	BJELOVAR	399	60	60	30	90	230
3.	Obrtnička škola Bjelovar	BJELOVAR	301	36	100	4	104	169
4.	Tehnička škola Bjelovar	BJELOVAR	373	43	64	0	64	208
5.	Ekonomska i birotehnička škola Bjelovar	BJELOVAR	344	47	79	4	83	196
6.	Komercijalna i trgovačka škola Bjelovar	BJELOVAR	271	40	70	0	70	156
7.	Turističko-ugostiteljska i prehrambena škola Bjelovar	BJELOVAR	332	51	44	8	52	192
8.	Srednja škola Čazma	ČAZMA	231	37	32	4	36	134
9.	Gimnazija Daruvar	DARUVAR	214	30	43	48	91	122
10.	Tehnička škola Daruvar	DARUVAR	493	65	85	8	93	279
11.	Ekonomska i turistička škola Daruvar	DARUVAR	315	48	51	12	63	182
12.	Srednja škola A. Šenoa Garešnica	GAREŠNICA	314	52	102	12	114	183
13.	Srednja škola B. Kašića Grubišno Polje	GRUBIŠNO POLJE	164	52	43	12	55	108
	UKUPNO		4207	606	882	179	1061	2409

Tablica 8. Usporedba nabave knjižnica srednjih škola sa Standardom za školske knjižnice

2.b. Nabava novina i časopisa

Prema statističkim podacima samo su dvije knjižnice srednjih škola u 2022. godini nabavljale periodiku. Međutim, broj koji se prikazuje u statističkim podacima nije stvaran jer sve školske knjižnice nabavljaju časopise, ali ih ne uvezuju ni inventariziraju pa podaci nisu vidljivi kroz sustav.

2.c. Nabava AV-građe je inače po opsegu mala, a u 2022. godini nabavljena je jedna jedinica građe. Građa na fizičkim formatima (CD, CD-ROM, DVD) više nije aktualna što zbog uređaja koji ju pokreću što zbog činjenice kako je većina sadržaja dostupna u online obliku preko raznih servisa za pregledavanje i učenje.

2.d. Revizija i otpis

Reviziju u šk. g. 2021./2022. nije obavila ni jedna srednjoškolska knjižnica. Ukupno je za navedenu školsku godinu u sustavu statistike evidentirano 49 svezaka otpisanih knjiga i 73 jedinice AV građe.

IV. Pristup i oprema

Sveukupno knjižnice su raspolagale s 1.004 m², od toga je površina prostora za korisnike iznosila 860 m², odnosno 85% od ukupne površine prostora knjižnica srednjih škola.

Sve knjižnice su imale 321 sjedeće mjesto u čitaonici. U 2022. godini knjižnice su raspolagale s 21 računala za zaposlenike i 18 računala za učenike (korisnike). Dvije knjižnice ne posjeduju ni jedno računalo za korisnike. Knjižnični program METEL imalo je svih 13 knjižnica.

Od 13 knjižnica srednjih škola 10 (77%) ima puno radno tjedno vrijeme od 40 sati, a 3 (23%) ih ima pola radnog vremena (20 sati tjedno). Prema Standardu još bi dvije školske knjižnice trebale imati puno radno vrijeme (Srednja škola Čazma i Tehnička škola Bjelovar).

V. Proračun i troškovi

U 2022. godini knjižnice srednjih škola utrošile su 1.941.395,89 kuna. Najveći troškovi odnosili su se na osobne dohotke stručnih suradnika knjižničara, i to 93,8% od ukupnog iznosa. U odnosu na prethodnu godinu sredstva za nabavu smanjena su za 14.332,40 tisuća kuna (cca 12,5%). Knjižnice su imale i ostale troškove, nabava inf. opreme i druge opreme, polica i ostalog namještaja, stolova i stolica... i za to potrošile 14.173,89 kuna. Najmanje sredstava utrošeno je na edukaciju školskih knjižničara, samo 0,3% od ukupnih sredstava.

Godina	Ukupni rashodi za knjižnice SŠ u kn	Troškovi nabave knjižnične građe u kn	Troškovi bruto osobnih dohodaka za knjižnično osoblje u kn	Troškovi edukacije knjižničnog osoblja u kn	Ostali troškovi u kn
2022.	1.941.395,89	98.616,38	1.821.844,52	6.761,10	14.173,89
2021.	1.916.061,91	112.948,78	1.783.677,38	3.262,00	16.173,75

Tablica 9. Usporedba rashoda knjižnica srednjih škola s prethodnom godinom

Statistički podaci pokazuju smanjenje troškova nabave knjižnične građe što se i očituje u broju nabavljene građe te rast troškova za edukaciju knjižničnog osoblja.

Ukupni prihodi za knjižnice srednjih škola u 2022. godini bilježe blagi rast u odnosu na prethodnu godinu.

Godina	Ukupni prihodi za knjižnice SŠ u kn	Ukupna sredstva MZO	Ukupna sredstva za nabavu građe	Sredstva MZO za nabavu građe	Sredstva osnivača za nabavu građe	Vlastiti prihodi / Ostali izvori
2022.	1.941.395,89	1.894.037,31	98.616,38	62.345,58	12.356,42	23.914,38
2021.	1.916.061,91	1.857.662,78	112.948,78	68.328,89	27.342,42	17.277,47

Tablica 10. Usporedba prihoda knjižnica srednjih škola s prethodnom godinom

U 2022. godini povećana su ukupna sredstva Ministarstva znanosti i obrazovanja, ali su smanjena sredstva za nabavu građe. Ministarstvo izdvaja sredstva za osobni dohodak školskih knjižničara i za opremanje školskih knjižnica obveznom lekturom i stručnom literaturom. Sredstva za nabavu dodjeljuju se temeljem kategorija o broju upisanih učenika. Značajno su manja sredstva osnivača za nabavu knjižne građe.

Knjižnice su još ostvarile vlastite prihode i prihode iz ostalih izvora (pribavljen posebnim dotacijama, npr. donacije, sredstva iz EU fondova i sl.) ili javno-privatnim partnerstvom u proizvodnji/pružanju javnih proizvoda/usluga) koji su u 2022. godini ukupno iznosili 23.914,38 kuna.

Sveukupni prihodi matičnih ustanova (srednjih škola) u 2022. godini iznosili su 119.906.822,95 kuna.

VI. Osoblje knjižnica

U spomenutih 13 knjižnica radilo je 13 djelatnika s VSS-om. U deset knjižnica srednjih škola rade stručni suradnici knjižničari na puno radno vrijeme, a u tri škole rade na pola radnog vremena.

Svi knjižničari su se stručno usavršavali. Tijekom godine ukupno je ostvareno 850 sati usavršavanja.

Za izvješće su korišteni podaci iz Sustava jedinstvenog elektroničkog prikupljanja statističkih podataka o poslovanju knjižnica dostupni na:

2022. Statistički podaci i pokazatelji uspješnosti školskih knjižnica za 2022. godinu. Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu. URL:http://maticna.nsk.hr/wp-content/uploads/2023/05/Podaci_skolske_2022_23052023.xlsx. Preuzeto: 2023-06-09

Županijska matična razvojna služba
Neda Adamović, viša knjiž.